

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 10 juli 2012 inzake onderzoek kostentoekening Sanquin door onderzoeksbureau ConQuaestor (29 447, nr. 18).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Elias

Adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

Inhoudsopgave

I.	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II.	Reactie van de minister	8

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderzoek kostentoerekening Sanquin door onderzoeksbureau ConQuaestor. Zij hebben nog enkele vragen en opmerkingen.

De minister geeft aan dat het hybride karakter van Sanquin bewust gekozen is in het verleden, en dat de daarbij behorende argumenten nog steeds gelden. Kan de minister de voordelen van dit hybride karakter in meer detail toelichten? Kan zij daarnaast ook ingaan op de nadelen van een dergelijke structuur? Wat zouden de voor- en nadelen zijn van het volledig splitsen van de publieke en private tak, waardoor niet langer sprake is van een hybride karakter?

Wie zijn de concurrenten van Sanquin? Heeft Sanquin alleen concurrenten op de private activiteiten, of zijn er ook concurrenten ten aanzien van de publieke tak?

Hoe ziet de verdeling van taken die in Nederland door Sanquin worden uitgevoerd er in het buitenland uit? Is in de ons omringende landen ook sprake van dergelijke hybride organisaties? Zo nee, welk systeem wordt daar gehanteerd?

Er is geen juridische scheiding tussen de publieke en de private tak, maar wel een administratieve scheiding tussen deze twee takken. Wat is exact het onderscheid tussen de publieke tak en de private tak van Sanquin? Waarop is dit onderscheid gebaseerd? Hoe wordt deze administratieve scheiding gemaakt, gegeven het feit dat de private tak ook publieke taken uitvoert?

De private tak van Sanquin voert ook publieke taken uit. Waarom worden deze publieke taken uitgevoerd door de private tak, en niet in de publieke tak? Kiest Sanquin er zelf voor om via de private tak publieke taken uit te voeren, of is dit opgelegd door de overheid? Voert de publieke tak van Sanquin ook private taken uit? Zo ja, is hier sprake van concurrentievervalsing?

Wat is het verschil tussen het onderzoek van Plexus en ConQuaestor naar de prijs van plasma ten behoeve van de interne verrekenprijs? Wat zijn de overwegingen van de minister om de prijs te hanteren die door ConQuaestor gekozen is? Heeft dit gevolgen voor de wijze waarop de marktprijzen voor plasma in de toekomst worden vastgesteld? Heeft dit gevolgen voor de partij die periodiek deze marktprijzen vaststelt?

De minister is voornemens een norm op te stellen voor de hoogte van het eigen vermogen van Sanquin. Geldt deze norm alleen voor het vermogen in de publieke tak, of voor de gehele begroting van Sanquin?

Weefselactiviteiten van Sanquin kennen een exploitatietekort. Ten aanzien van de botbank wordt aangegeven dat per 1 januari 2013 geen exploitatietekort meer mag zijn, maar ten aanzien van de navelstrengbloedbank komt op een later moment een standpunt. Waarom wordt verschillend omgegaan met de botbank dan met de navelstrengbloedbank? Wat zijn de overwegingen hierbij?

Ten aanzien van de botbank wordt aangegeven dat deze activiteit of binnen de private tak van Sanquin moet worden geplaatst, of kostendekkend moet worden uitgevoerd in de publieke tak, of moet worden gestaakt. Is het mogelijk de activiteiten van Sanquin ten aanzien van de botbank te staken? Welke gevolgen zou dit hebben? Zijn er alternatieve aanbieders die deze taak al uitvoeren of kunnen uitvoeren? Indien het staken van deze activiteit geen noemenswaardige gevolgen heeft of

indien er alternatieve aanbieders zijn: waarom valt deze taak tot op heden dan onder de publieke tak van Sanquin en niet onder de private tak? De minister legt Sanquin een taakstelling van 6% op, die in tranches van 1,5% per jaar wordt ingeboekt. Kan de minister de keuze voor deze percentages en fasering nader toelichten? Hoe groot acht de minister de kans dat deze taakstelling leidt tot een verhoging van de prijzen van bloedproducten, gezien het feit dat Sanquin een monopolist is. In het Ministerieel Plan Bloedvoorziening 2012 – 2014 geeft de minister aan dat nieuwe initiatieven van Sanquin afzonderlijk en tijdig dienen te worden aangekondigd bij het ministerie van VWS. Geldt dit voor alle initiatieven, of wordt hier een onderscheid gemaakt naar publieke en private initiatieven?

Er wordt gestreefd naar landelijke zelfvoorziening met vrijwillig en om niet gegeven bloed. Welke overwegingen liggen ten grondslag aan de keuze voor zelfvoorziening? Welke alternatieven zijn mogelijk? Welke voor- en nadelen horen bij deze alternatieven? Welke overwegingen liggen ten grondslag aan de keuze voor «vrijwillig en om niet gegeven bloed»? Welke alternatieven zijn mogelijk? Welke voor- en nadelen horen bij deze alternatieven?

Er zijn signalen dat bloedproducten in Nederland duurder zijn dan in ons omringende landen, die aan dezelfde Europese normen voor veiligheid en kwaliteit moeten voldoen. Kan een overzicht gegeven worden van de prijzen van bloedproducten in Nederland in vergelijking met omringende landen? Kan daarbij tevens worden aangegeven hoe eventuele verschillen te verklaren zijn?

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de brief inzake de kostentoerekening van Sanquin. Zij hebben een aantal vragen en opmerking over de kostentoerekening en de organisatie van de bloedvoorziening in Nederland. Dit overleg moet volgens deze leden ook in samenhang worden gezien met het schriftelijk overleg over het ministerieel plan bloedvoorziening 2012–2014 (29 447 nr. 17).

Genoemde leden hebben een aantal vragen over de prijzen van kort houdbare bloedproducten. Het publieke deel van Sanquin, de bloedbank, levert plasma aan de private tak van Sanquin, PDR. Deze interne levering en dan met name de interne verrekenprijs is voor deze leden een punt van zorg.

De totale begrote kosten van de bloedbank worden vermindert met de begrote opbrengst van de levering van plasma aan PDR. De aldus resterende kosten worden omgeslagen over alle kort houdbare bloedproducten die aan de ziekenhuizen worden geleverd. Zoals ook uit de benchmark van het Plexusrapport uit 2010 blijkt, is de interne verrekenprijs lager dan de marktprijs van plasma in omringende landen.

ConQuaestor stelt dat in de gewijzigde Mededingingswet volgens de Cohen-toets weliswaar de totale integrale kosten aan het plasma zouden moeten worden toegerekend, maar dat een uitzondering hier is toegestaan omdat het berekeningsmethodiek van de kostprijs arbitrair is. Er mag dus volgens ConQuaestor gerekend worden met een marktprijs. ConQuaestor stelt wel dat de interne verrekenprijs op dit moment te laag is, Sanquin hanteert te lage marktprijzen. De minister stelt over dit zelfde onderwerp dat de Mededingingswet niet van toepassing is, omdat Sanquin niet onder de definitie van een overheidsbedrijf valt. De leden van de PvdA-fractie vragen de minister om nogmaals te bezien of de interne verrekenprijs niet beter op basis van de productiekosten per product vastgesteld kan worden.

De minister stelt dat Sanquin geen overheidsbedrijf is en dat daarom interne verrekenprijzen op basis van marktprijzen mogen worden vastgesteld. Maar de publieke tak van Sanquin wordt gefinancierd vanuit

publieke middelen (premiegeden) en heeft een publieke taak. De bloedbank maakt meer kosten voor het produceren van plasma voor PDR dan zij hiervoor vergoed krijgt. Deze meerkosten worden doorberekend in alle producten die ziekenhuizen van de bloedbank afnemen. Op dit moment betalen ziekenhuizen in Nederland een veel hogere prijs voor bloedproducten dan ziekenhuizen in omliggende landen. Deze leden vinden dit een onacceptabele situatie.

ConQuaestor constateert dat er geen volledige correctie van de verkoopprijzen naar ziekenhuizen plaatsvindt als de daadwerkelijke kosten lager zijn. Omgekeerd is dit wel het geval als de kosten hoger uitvallen. In de jaren 2006 tot en met 2009 behaalt de bloedbank een positief resultaat dat niet volledig is doorgegeven aan de afnemende ziekenhuizen.

Kan de minister hierop een reactie geven? Waarom vindt geen correctie plaats? Waar is geregeld dan wel vastgelegd dat alleen bij hogere kosten deze doorberekend worden aan de ziekenhuizen, maar dat eventuele voordelen niet worden doorgegeven?

Verder ontbeert volgens ConQuaestor het huidige systeem een prikkel tot kostenverlaging voor kort houdbare bloedproducten die aan ziekenhuizen worden geleverd. Genoemde leden vinden dat hier zo snel mogelijk een oplossing voor gevonden moet worden. Overal in de zorg moet worden bezuinigd, overal wordt gekeken naar besparingsmogelijkheden. Welke mogelijkheden zijn er om wel een prikkel tot kostenverlaging in het systeem in te bouwen? Wat moet daarvoor worden geregeld en wanneer en op welke wijze kunnen deze worden geïmplementeerd?

Sanquin stelt dat niet de marktprijs maar de marktwaarde van Nederlands plasma als uitgangspunt genomen moet worden. Kan de minister toelichten waaruit het verschil tussen marktwaarde en marktprijs precies bestaat?

De leden van de PvdA-fractie willen verder graag een toelichting op de financiering van beide takken van Sanquin. Op dit moment is er sprake van een gedeeld risico. Er is geen juridische scheiding tussen de vermogensbestanddelen van Sanquin. De minister zegt dit onwenselijk te vinden en dat zij Sanquin zal verzoeken maatregelen te nemen die ertoe leiden dat het private en het publieke deel niet langer risicodragend zijn voor elkaars activiteiten. Deze leden vinden dat een juiste stap. Zij hebben daar nog wel een aantal vragen over. Op welke wijze vindt de splitsing van het eigen vermogen plaats? Wordt daarbij rekening gehouden met het feit dat Sanquin al jaren een te lage verrekenprijs gebruikt voor het plasma? Heeft het private deel van Sanquin de afgelopen jaren voordeel gehad van het gedeelde risico en zo ja, op welke wijze wordt dit meegenomen in de verrekening?

Voorts hebben zij nog een paar vragen over het aantal producten dat de bloedbank produceert. ConQuaestor stelt dat uit bedrijfseconomisch opzicht het wenselijk is om het aantal producten misschien terug te brengen, na beoordeling van de toegevoegde waarde. Wat is het standpunt van de minister op dit punt? Wie zou de toegevoegde waarde kunnen en moeten beoordelen, en wordt deze beslissing genomen op grond van alleen medische aspecten, alleen bedrijfseconomische, of een combinatie van beide? Wie bepaalt op dit moment welke producten de bloedbank levert?

Uit de benchmark blijkt dat Sanquin meer kosten maakt voor onderzoek dan de andere onderzochte organisaties. Heeft de minister een verklaring voor dit verschil in kosten en zo ja, kan de minister een toelichting geven? Zo nee, is de minister bereid hier onderzoek naar te doen? Ook de kosten die Sanquin maakt voor onder meer huisvesting en ICT zijn hoger dan die bij andere organisaties in de benchmark. Waarom zijn deze kosten hoger? De minister wil Sanquin een taakstelling opleggen. Genoemde leden willen van de minister graag een toelichting op haar plannen. Hoe kan er voor gezorgd worden dat deze taakstelling wordt ingevuld via daadwerkelijke besparingen op de overhead en niet wordt doorberekend in hogere

prijzen voor bloedproducten? Welke mogelijkheid heeft de minister om Sanquin te dwingen tot kostenbesparingen te komen?
De minister heeft Sanquin gevraagd om te bekijken of het aantal veiligheidstesten dat op dit moment wordt uitgevoerd teruggebracht kan worden. Waarom vindt de minister dat Sanquin zelf de juiste partij is om dit te onderzoeken? Sanquin is zelf verantwoordelijk voor het relatief hoge aantal testen dat op dit moment wordt uitgevoerd. Wat is de reden van het hoge aantal testen en wat is het verschil met omliggende landen? Betekenen de extra testen een duidelijke meerwaarde ten aanzien van de veiligheid van bloedproducten in Nederland?

Vragen en opmerkingen van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het standpunt van de minister op het eindrapport van ConQuaestor inzake de kostentoerekening van Sanquin. Deze leden zijn het eens met de minister om bij de verrekenmethode de marktprijs te hanteren, in plaats van de marktwaarde. Ten aanzien van de overige punten hebben de leden een aantal vragen.

Is het afkomen van het eigen vermogen van Sanquin niet een verschuiving van risico's richting VWS? Op welke wijze heeft de minister rekening gehouden met deze mogelijke risico's en hoe wordt dit opgevangen?

Genoemde leden willen de minister graag wijzen op het belang van de navelstrengbloedbank voor kankerpatiënten. Zij zijn tevens voorstander van de ambitie van Sanquin om de navelstrengbloedbank te gebruiken voor een nationaal programma voor stamcelvoorziening. Deze leden zouden graag zien dat de minister dit ondersteunt, kunnen zij hier een reactie op krijgen?

De leden van de PVV-fractie maken zich zorgen over het terugbrengen van het aantal verschillende producten. Producten met een geringe afname kunnen immers van levensbelang zijn voor een kleine groep kwetsbare patiënten. Hoe gaat de minister de toegevoegde waarde beoordelen? Besparing op het serviceniveau voor donors vinden de leden van de PVV-fractie onvoorstelbaar. Besparingen dienen niet aan de onderkant van het bedrijf plaats te vinden maar aan de bovenkant. Gezien de nog steeds rianten salarissen en luxe behuizingen zullen genoemde leden nooit instemmen met vermindering van de services aan donors. Het is al erg genoeg dat de leesmap in de wachtruimten is afgeschaft terwijl er nog wel dure schilderijen aan de muren prijken. Wat deze leden betreft komt er in het geheel geen onderzoek naar het serviceniveau aan donoren, tenzij het doel is de service te verhogen. Zij horen graag of de minister het hiermee eens is.

De leden van de PVV-fractie verbazen zich over het voornemen om het aantal veiligheidstests terug te brengen. Zolang het aantal incidenten niet daalt, kan het aantal testen wat deze leden betreft niet naar beneden. Zij vragen de minister dan ook dit voornemen te heroverwegen. Daarnaast dient het onderzoek naar nut en noodzaak van de testen naar de mening van deze leden, niet door Sanquin zelf uitgevoerd te worden maar door een onafhankelijke instantie. Genoemde leden krijgen hierop graag een toelichting van de minister.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

Met belangstelling hebben de leden van de SP-fractie de brief over de kostentoerekening van

Sanquin door onderzoeksbureau ConQuaestor gelezen. Deze brief roept bij genoemde leden echter een aantal vragen op, omdat de publieke taak van bloedvoorziening zorgvuldigheid en veiligheid behoeft. Allereerst spreken genoemde leden haar respect uit voor het grote aantal vrijwil-

ligers in ons land die bereid zijn hun bloed of -plasma af te staan voor donatie. Zij benadrukken dat het vrijwillige en «om niet» karakter van het doneren van bloed en aanverwante producten gewaarborgd moet blijven in de toekomst. De leden zien dit standpunt graag krachtig bevestigd door het kabinet.

De leden van de SP-fractie missen in het algemeen een gegronde onderbouwing van de besluiten die de minister heeft genomen naar aanleiding van het rapport «Kostentoerekening van Sanquin en de houdbaarheid van plasmageneesmiddelen» door onderzoeksbureau ConQuaestor. Zij zijn blij dat de minister stelt dat de bloedvoorziening bij Sanquin in goede handen is, maar vragen hoe zich dat verhoudt tot de opgelegde arbitraire bezuiniging van 6%.

Hieronder zullen genoemde leden verder ingaan op de verschillende onderdelen van het kabinetsstandpunt uit de brief.

De minister geeft in de brief aan dat de private tak op lange termijn houdbaar is als verdere schaalvergroting in acht wordt genomen. Deze leden vragen hoe de schaalvergroting eruit zal komen te zien, waar de grenzen van deze schaalvergroting liggen en op welke manier schaalvergroting niet een doel op zichzelf wordt. Kan de minister garanderen dat er ook in de toekomst een eigen (plasma)voorziening voor Nederland zal blijven? Daarnaast vragen zij welke risico's er concreet worden bedoeld wanneer de minister schrijft over de hybride structuur van Sanquin, die zij niet wil veranderen.

De leden van de SP-fractie zijn het met de minister eens dat het onwenselijk is dat het hele vermogen risicodragend is voor zowel de bloedbank als de private activiteiten. Een scheiding tussen de publieke en de private tak van Sanquin lijkt deze leden dan ook op zijn plaats. De vraag rijst echter wel hoe deze scheiding eruit zal komen te zien. Welke maatregelen worden door de minister hiertoe voorgesteld en welke maatregelen wil Sanquin nemen?

In 2008 was er volgens deze leden terechte ophef over de financiële banden van met de farmaceutische markt. Sanquin bleek toen kennis, geld en productiefaciliteiten beschikbaar te hebben gesteld aan een Amerikaans farmaceutisch bedrijf, die er vervolgens vele tientallen miljoenen mee heeft verdiend buiten Sanquin om. Genoemde leden vragen wat er gedaan is en gedaan wordt om deze praktijken te voorkomen. Bovendien willen zij weten hoe wordt geborgd dat de kennis en kunde van Sanquin niet wordt misbruikt door commerciële partijen. Kan de minister een heldere onderbouwing geven waarom er wel gekozen wordt voor het hanteren van een marktprijs, maar er tegelijkertijd wordt gesteld dat de gewijzigde Mededingingswet niet van toepassing is op Sanquin? Kan de minister haar antwoord toelichten? Zij vragen bovendien het beeld weg te nemen dat er selectief wordt «gewinkeld» in argumenten, omdat de minister met de keuze voor een marktprijs tegen het advies van het onderzoeksrapport en tegen Sanquin zelf ingaat, die pleit voor de marktwaarde en niet de marktprijs. Deze leden zien graag een duidelijk overzicht van de verschillende vormen om te komen tot een prijs, van de huidige verrekenprijs tot de marktprijs en de marktwaarde, met daarbij de voor- en tegenargumenten.

Voorts bevreemdt het de leden van de SP-fractie dat er geen indicatie gegeven kan worden van de kosten van de plasmageneesmiddelen. Hoe is het mogelijk dat hierover geen gegevens beschikbaar zijn? Zijn er ook andere mogelijkheden om erachter te komen of er een omzetverlies is bij deze afdeling van Sanquin en of bent u bereid deze mogelijkheden in te zetten?

Wat is het bedrag van compensatie en is het bedrag dat de minister wil inzetten voor compensatie voor de publieke tak van de Research&Diagnostiek-activiteiten structureel of eenmalig? Daarnaast vragen deze leden waarom er wordt gesteld dat € 12,7 miljoen het

maximum is dat aan R&D-activiteiten kan worden besteed. Waar is dit bedrag op gebaseerd en hoe lang zal dit een «plafond» blijven?

De leden van de SP-fractie vinden het terecht dat er een norm wordt gesteld aan de hoogte van het eigen vermogen. Het oneindig oppotten van belastinggeld is immers niet de bedoeling. Zij vragen waarom niet de norm wordt gehanteerd van het Waarborgfonds voor de Zorgsector, met een norm van 10 á 15%, maar dat er gekozen wordt voor 25% zoals bij private partijen en marktwerking gebruikelijk is. Kunnen deze leden hieruit opmaken dat Sanquin de marktwerking verder zal uitbreiden en wellicht (delen) van de publieke tak privaat wil en zal maken? Graag een toelichting van de minister op dit punt.

Daarnaast stellen zij de vraag waarom Sanquin qua financiering op een ziekenhuis zou moeten lijken. Is het niet zo dat als Sanquin uit eigen vermogen activiteiten of onderzoek financiert dat dit goedkoper is dan het lenen van geld op de kapitaalmarkt? Is dat dan niet te prefereren?

Het is de leden van de SP-fractie niet duidelijk waarom de onderzoeksomvang van Sanquin beperkt zou moeten worden. Welke onderzoeken kunnen in de toekomst niet meer worden uitgevoerd kunnen en welke risico's zitten hieraan zitten? Welke organisatie is in staat om de onderzoeken over te nemen? Verontrustend vinden deze leden de opvatting dat er teveel testen in ons land zouden zijn naar de veiligheid van bloedproducten. We zouden juist trots moeten zijn dat er veilig bloed en -producten beschikbaar zijn. Kan de minister een betere onderbouwing van haar keuze geven om het aantal veiligheidstesten terug te brengen? Hoe zal de veiligheid dan nog gegarandeerd zijn?

De leden van de SP-fractie zijn verbaasd dat de minister niet het eigen vermogen wil afromen, maar wel een bezuiniging oplegt van 6% op de bloedbank. Waar is deze 6% op gebaseerd en op welke manier zal dit percentage gehaald kunnen worden? Ook rijst de vraag hoe de bezuiniging zich verhoudt tot de reorganisatie die plaatsvindt bij Sanquin. Graag een toelichting van de minister op dit punt. Concreet willen deze leden weten wat de bezuiniging zal betekenen voor de vrijwillige donoren, de bloedvoorraad, de veiligheid, het onderzoek en voor de medewerkers van Sanquin. Welke actie gaat de minister verder ondernemen om te komen tot het verlagen van de bestuurderssalaries die boven het salaris van een minister uitkomen? Zodat niet de donoren, de patiënten of medewerkers op de werkvloer de dupe hoeven te zijn. Graag een toelichting op het antwoord. Tot slot vragen deze leden waar de periode, namelijk 4 jaar waarin de bezuiniging moet worden opgebracht, op is gebaseerd.

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling de brief gelezen over de evaluatie Wet inzake bloedvoorziening. Zij zijn trots op het systeem van bloedvoorziening in Nederland en ondersteunen ook de gedachte dat dit een publieke taak blijft. Wel hebben zij nog enkele vragen over de keuzes die de minister maakt. Deze leden vragen nog een keer duidelijk uit te leggen wat bedoeld wordt met de passage dat «ConQuestor tot de conclusie komt dat er geen sprake is van kruissubsidie van de publieke tak naar de private tak van Sanquin maar van efficiencyverlies dat wordt veroorzaakt door publieke verplichtingen aan de private divisie.»

De minister en het onderzoeksbureau ConQuaestor lijken van mening te verschillen over de berekeningsmethodiek van een kostprijs voor plasma. De minister stelt dat iedere berekeningsmethodiek van een kostprijs voor plasma arbitrair is. Naar de mening van de minister zal de marktprijs bepalend zijn voor de hoogte van de vergoeding die de private divisie betaalt voor het geleverde plasma. ConQuaestor stelt echter dat met de gewijzigde Mededingingswet, Sanquin voor interne plasmapijns de

integrale kostprijs in rekening zou moeten brengen aan de private tak van Sanquin. De leden van de CDA-fractie zouden graag een uitgebreide juridische onderbouwing willen hebben waarom Sanquin voor zijn publieke taken niet onder de definitie van overheidsbedrijf valt. De minister geeft aan dat een behoedzame norm van 25% van de omzet voor het eigen vermogen een goed uitgangspunt voor Sanquin is. Deze leden willen graag nadere uitleg waarom gezien de steeds verdergaande marktwerking er stemmen opgaan om de norm op te trekken van 10–15% naar 25%. Welke financieel-economische of andere redenen liggen hieraan te grondslag? Graag een nadere toelichting van de minister op dit punt.

In de brief wordt gesteld dat de wenselijke situatie is, dat Sanquin op de kapitaalmarkt leent voor investeringen in de bloedbank die niet uit het noodzakelijke eigen vermogen kunnen worden gefinancierd. Het is de leden van de CDA-fractie niet geheel duidelijk of de minister daarmee ook doelt op investeringen die zien op de publieke taak.

De minister stelt dat per 1 januari 2013 geen exploitatietekort voor de botbank ten laste mag worden gebracht van de bloedbank. Kan dit feitelijk betekenen dat de botbank ophoudt te bestaan? Welke andere zorgorganisaties voeren op dit moment ook een botbank uit?

In het onderzoek van ConQuaestor wordt toegelicht dat wellicht na beoordeling van de toegevoegde waarde van de verschillende producten het aantal producten (en daarmee de kosten) zou kunnen worden teruggebracht. Dit betekent feitelijk, naar de mening van deze leden, dat de bloedbank minder producten gaan leveren. Welke gevolgen heeft dit voor het uitoefenen van de publieke taak? Deze leden lijkt het van belang om bij die afweging ook mee te nemen dat het gaat om een publieke voorziening. Het enkele feit dat een dergelijk product wellicht relatief duurder is, kan opwegen tegen de omstandigheid dat het een belangrijke bijdrage levert aan het welzijn van patiënten. Hoe kijkt de minister hier tegenaan?

Ten slotte vragen we de minister om een reactie op het programma van de Rekenkamer en of de korting tot een stijging van de prijs van bloed gaat leiden?

II. Reactie van de minister